

**Ocak
2015**

**Deri ve Deri Ürünleri Sektörü
2014 Ocak-Aralık Dönemi İhracat Bilgi Notu**

**Tekstil, Deri ve Halı Şubesi
İTKİB Genel Sekreterliği
01/2015**

DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ 2014 YILI ARALIK AYI İHRACAT PERFORMANSI

2014 yılı Ocak-Aralık döneminde, Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine oranla % 6,1 düşüşle 1 milyar 823 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Ocak-Aralık döneminde, Türkiye genel ihracatı ise % 4 oranında artarak 157,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

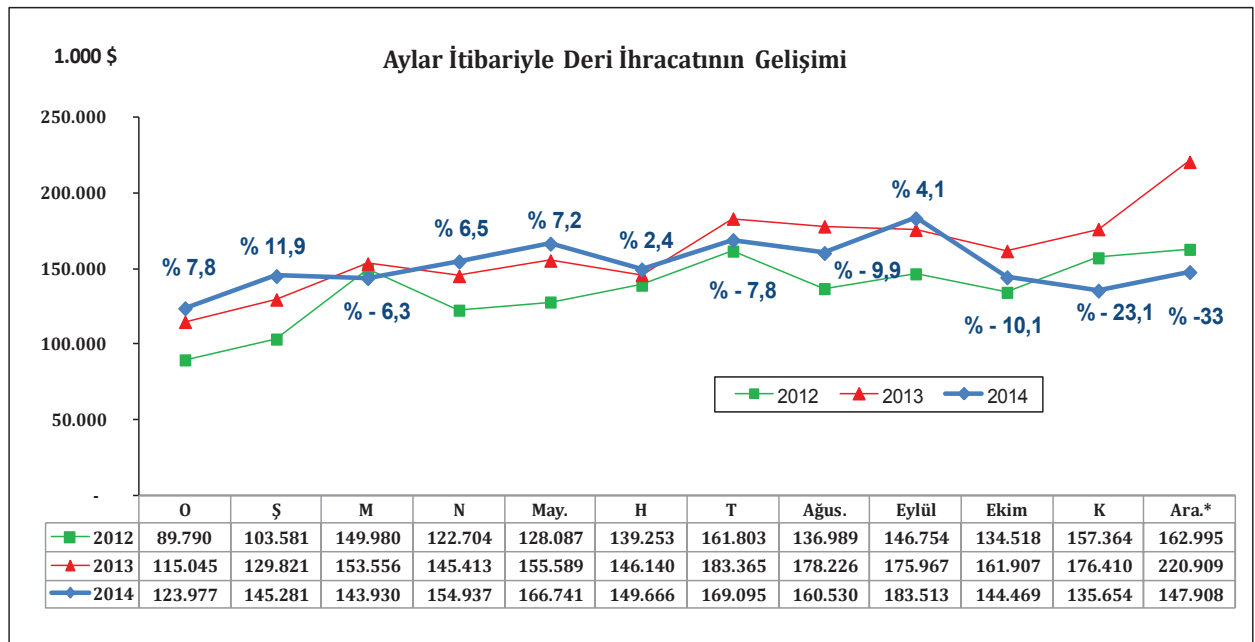
Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı bu dönemde %1,2 olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı

Birim: 1.000 ABD \$

	2012 YILLIK	2013 YILLIK	Değişim	2014 YILLIK	Değişim
Türkiye Genel İhracatı	151.695.192	151.626.709	0,0%	157.622.057	4,0%
Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	1.633.988	1.942.238	18,9%	1.823.147	-6,1%
Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1%	1,3%		1,2%	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızın ülkeler bazında en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat, 2014 yılının Ocak-Aralık döneminde % 25 düşüşle 407,6 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 21'e gerilemiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının AB'deki en önemli pazarı İtalya'ya yapılan ihracat 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde % 14,9 oranında artarak 151,4 milyon dolara ulaşmıştır. Almanya'ya ihracat ise bu dönemde % 10,3 artışla 127 milyon dolara yükselmiştir. Bu dönemde deri ürünleri ihracatında İtalya'nın payı % 7,8 olurken, Almanya'nın payı ise % 6,5 olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer öne çıkan ülkeler arasında 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde % 5,3 artış göstererek 120,2 milyon dolara yükselen Irak ve % 17 artışla 83,9 milyon dolara çıkan İngiltere yer almaktadır.

Asya pazarının kalbi Çin'e yapılan deri ve deri ürünleri ihracatı ise bu dönemde % 22,3 oranında düşüşle 63,1 milyon dolar olarak kaydedilirken, Hong Kong'a ihracatta da % 31,8 oranında düşüş meydana gelmiştir.

		TÜRKİYE DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI							
		2013 ARALIK 1000 \$	2014 ARALIK 1000 \$	DEĞİŞİM %	2013 YILLIK 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2014 YILLIK 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	105.194	41.269	-60,8	543.743	28,0	407.602	21,0	-25,0
2	İTALYA	11.000	8.678	-21,1	131.721	6,8	151.383	7,8	14,9
3	ALMANYA	9.352	8.647	-7,5	115.100	5,9	126.975	6,5	10,3
4	IRAK	8.351	6.665	-20,2	114.067	5,9	120.168	6,2	5,3
5	İNGİLTERE	6.929	4.808	-30,6	71.782	3,7	83.903	4,3	16,9
6	FRANSA	7.141	7.429	4,0	73.112	3,8	74.104	3,8	1,4
7	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.750	4.397	-23,5	81.209	4,2	63.071	3,2	-22,3
8	UKRAYNA	5.778	3.419	-40,8	70.266	3,6	59.550	3,1	-15,3
9	SUUDİ ARABİSTAN	2.978	2.573	-13,6	43.474	2,2	40.621	2,1	-6,6
10	HONG KONG	4.168	2.571	-38,3	57.490	3,0	39.202	2,0	-31,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		166.640	90.455	-45,7	1.301.965	67,0	1.166.579	64,0	-10,4
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		220.909	147.908	-33,0	1.942.309	100,0	1.823.147	100,0	-6,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımızın % 35,5'lik payıyla en önemli pazarı olan AB-28 ülke grubuna yapılan ihracat, 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde % 0,2 düşüşle 648 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarımız olan eski Doğu Bloğu ülke grubuna yapılan ihracat, bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine oranla % 20,5 oranında düşüşle 523 milyon dolara gerilemiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 28,7 olarak kaydedilmiştir.

Ülke grupları açısından yüksek oranlı artışlarda bu dönemde Serbest Bölgelere ihracat % 37,3 artış gösterirken, en büyük oranda düşüş ise % 16,2 ile Diğer Avrupa Ülkeleri grubunda meydana gelmiştir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı (Birim: 1.000 ABD \$)								
	2013 ARALIK	2014 ARALIK	DEĞİŞİM	PAY	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
AB Ülkeleri (28) Toplamı	57.160	43.386	-24,1%	29,3%	649.491	648.007	-0,2%	35,5%
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	114.810	48.311	-57,9%	32,7%	658.021	522.988	-20,5%	28,7%
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	16.899	15.546	-8,0%	10,5%	226.024	242.337	7,2%	13,3%
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	15.357	11.582	-24,6%	7,8%	182.343	163.767	-10,2%	9,0%
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	4.886	6.389	30,8%	4,3%	65.166	85.400	31,1%	4,7%
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	6.314	3.631	-42,5%	2,5%	80.469	69.744	-13,3%	3,8%
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	3.519	3.217	-8,6%	2,2%	42.423	41.607	-1,9%	2,3%
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC)	1.352	2.100	55,3%	1,4%	31.418	26.313	-16,2%	1,4%
Serbest Bölgeler Toplamı	613	239	-61,1%	0,2%	6.953	9.546	37,3%	0,5%
Diğer Ülkeler (Fr. Güney Top, Bilinmeyen)	0	0		0,0%	1	8	457,5%	0,0%
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	220.909	147.908	-33,0%	100,0%	1.942.309	1.823.147	-6,1%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Aralık 2014

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2014 yılının Ocak-Aralık döneminde deri ve deri ürün grupları içerisinde en çok ihracat, ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, 715,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleşmiştir. Ayakkabı ihracatında bir önceki yılın aynı dönemine göre % 2 oranında düşüş kaydedilmiştir. Bu ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 39,3 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer önemli grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon olup, bu ürün grubundan gerçekleştirilen toplam ihracat, 2014 yılının Ocak-Aralık döneminde geçen yıla göre % 20,4

oranında azalarak 524 milyon dolara gerilemiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ihracatındaki payı % 28,7 düzeyindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2014 yılı Ocak-Aralık döneminde 323,3 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı dönemine göre artış oranı % 4,4 seviyesindedir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 17,7 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubundan bu dönemde % 1,4 artışla 243,1 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 13,3'tür.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ise bu dönemde % 60,6 düşüşle 502 bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

2014 ARALIK AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (Birim:1.000 ABD \$)									
DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2013 ARALIK	2014 ARALIK	DEĞİŞİM	2013 YILLIK	TOPLAM DERİ'DE % PAY	2014 YILLIK	TOPLAM DERİ'DE % PAY	DEĞİŞİM
4101-4103	HAM DERİ	12	15	26,0	1.006	0,1	292	0,0	-71,0
4301	HAM KÜRK	15	13	-16,8	269	0,0	211	0,0	-21,6
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	28	28	2,1	1.275	0,1	502	0,0	-60,6
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	17.673	16.720	-5,4	190.986	9,8	223.643	12,3	17,1
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	12.806	4.873	-61,9	118.790	6,1	99.649	5,5	-16,1
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	30.479	21.593	-29,2	309.776	15,9	323.292	17,7	4,4
4203.10	DERİ GİYİM	39.371	24.954	-36,6	285.236	14,7	258.506	14,2	-9,4
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	76.219	30.395	-60,1	373.362	19,2	265.533	14,6	-28,9
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	115.590	55.349	-52,1	658.598	33,9	524.038	28,7	-20,4
4201-4202-4203.21/29/30/40-4204-4206	SARACİYE TOPLAMI	22.797	18.324	-19,6	239.683	12,3	243.122	13,3	1,4
64	AYAKKABI TOPLAMI	51.766	39.671	-23,4	729.917	37,6	715.646	39,3	-2,0
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	220.909	147.908	-33,0	1.942.309	100,0	1.823.147	100,0	-6,1

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2014 yılı Ocak-Aralık döneminde Menemen Serbest Bölge'ye 79 bin dolar, Gana'ya 69 bin dolar, Irak'a ise 31 bin dolar değerinde ham deri ihracatı gerçekleştirilmiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 41.01 - 41.03)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
MENEMEN DERİ SR.BLG.	0	79		27,0%
GANNA	103	69	-32,9%	23,7%
IRAK	0	31	10358,2%	10,8%
SİRBİSTAN	0	30		10,4%
UKRAYNA	10	24	127,8%	8,1%
MOLDAVYA	1	15	1465,5%	5,0%
A.B.D	0	12		4,0%
MALİ	0	10		3,5%
İSPANYA	0	9		3,2%
TOGO	0	5		1,7%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	1.006	292	-71,0%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

Aynı dönemde, ham kürk ürün grubunda, Rusya'ya 74 bin dolar, Tayland'a 67 bin dolar, Nijerya'ya ise 38 bin dolar değerinde ihracat yapılmıştır.

EN FAZLA HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 43.01)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
RUSYA FEDERASYONU	0	74		35,3%
TAYLAND	79	67	-14,9%	31,7%
NİJERYA	0	38		18,2%
HONG KONG	169	21	-87,4%	10,1%
FRANSA	0	6		3,1%
AVUSTURYA	5	3	-46,9%	1,2%
TACİKİSTAN	0	1		0,3%
GANNA	17	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	269	211	-21,6%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ürün grubunda bu dönemde en çok ihracat Çin ve İtalya'ya yapılmış olup, en büyük pazar olan Çin'e yapılan ihracat geçem yıla göre değişim göstermeyerek 31,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Çin'in yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatındaki payı %14,2 seviyesindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ihracatının ikinci pazarı İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 101,7 artarak 27,6 milyon dolar olarak kaydedilirken, bu ürün grubunda % 980,5 artışla Portekiz ile % 376,9 artışla İspanya da dikkat çekmektedir.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ, BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 41.04 - 41.15)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	31.862	31.847	0,0%	14,2%
İTALYA	13.687	27.602	101,7%	12,3%
HONG KONG	39.654	23.524	-40,7%	10,5%
UKRAYNA	25.527	22.682	-11,1%	10,1%
RUSYA FEDERASYONU	16.020	18.439	15,1%	8,2%
ALMANYA	6.172	10.002	62,0%	4,5%
GÜNEY KORE CUMHURİYE	7.279	6.954	-4,5%	3,1%
BULGARİSTAN	6.420	6.688	4,2%	3,0%
İSPANYA	1.386	6.612	376,9%	3,0%
PORTEKİZ	604	6.529	980,5%	2,9%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL., BİTMİŞ DERİ İHRACATI	190.986	223.643	17,1%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

İşlenmiş kürk ürün grubunda en çok ihracat Çin'e yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2014 yılının Ocak-Aralık döneminde geçen yıla göre % 37,1 düşüşle 23,7 milyon dolara gerilemiştir.

İşlenmiş kürk ihracatının diğer önemli ülkelerinden Rusya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 29,3 düşüşle 23,2 milyon dolar olarak kaydedilirken, diğer önemli pazar İtalya'ya ihracat % 58,3 oranında artışla 13,9 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Bu ürün grubunda % 1219,1 oranında artış yaşanan Vietnam ve % 89,2 oranında artış yaşanan Hindistan da dikkat çekmektedir.

**EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 43.02)**

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	37.756	23.737	-37,1%	23,8%
RUSYA FEDERASYONU	32.763	23.160	-29,3%	23,2%
İTALYA	8.775	13.890	58,3%	13,9%
HONG KONG	9.838	7.670	-22,0%	7,7%
GÜNEY KORE CUMHURİYE	5.276	6.918	31,1%	6,9%
VIETNAM	249	3.282	1219,4%	3,3%
ALMANYA	3.252	2.881	-11,4%	2,9%
FRANSA	3.161	2.610	-17,4%	2,6%
İNGİLTERE	2.032	2.252	10,9%	2,3%
HINDİSTAN	771	1.459	89,2%	1,5%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	118.790	99.649	-16,1%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara ihracat 2014 yılının Ocak-Aralık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 12,2 düşüşle 86,3 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı ise % 33,4 düzeyindedir.

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Almanya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 3,1 düşüşle 32,6 milyon dolara gerilerken, diğer önemli pazar Fransa'ya yapılan ihracat da % 12,1 düşüşle 30,3 milyon dolara gerilemiştir.

Deri giyim ürün grubunda diğer önemli pazar olan İngiltere'ye aynı dönemde yapılan ihracat % 33,7 oranında artarken, % 39,4 oranında artışla 6,7 milyon dolar ihracat yapılan Hollanda da dikkat çekmektedir.

**EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 4203.10)**

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
RUSYA FEDERASYONU	98.249	86.258	-12,2%	33,4%
ALMANYA	33.660	32.619	-3,1%	12,6%
FRANSA	34.496	30.309	-12,1%	11,7%
İNGİLTERE	10.552	14.113	33,7%	5,5%
A.B.D	12.285	12.917	5,1%	5,0%
İTALYA	12.957	12.413	-4,2%	4,8%
HOLLANDA	4.826	6.726	39,4%	2,6%
AVUSTURYA	6.962	6.685	-4,0%	2,6%
İSVEÇ	7.026	6.079	-13,5%	2,4%
GÜNEY KORE CUMHURİYETİ	3.917	4.780	22,0%	1,8%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	285.236	258.506	-9,4%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya'ya 2014 yılının Ocak-Aralık döneminde 162,2 milyon dolarlık ihracat kaydedilirken, Rusya pazarının Türkiye kürk giyim ihracatındaki payı bu dönemde % 61,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı konumundaki İtalya'ya yapılan ihracat bu dönemde % 18,3 artışla 19,4 milyon dolara yükselirken, ABD'ye % 31,1 oranında, Mısır'a ise % 63,5 oranında artışlar dikkat çekmektedir.

EN FAZLA KÜRK GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 43.03-43.04)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
RUSYA FEDERASYONU	256.448	162.187	-36,8%	61,1%
İTALYA	16.415	19.412	18,3%	7,3%
FRANSA	15.715	16.721	6,4%	6,3%
ALMANYA	12.694	11.801	-7,0%	4,4%
A.B.D	5.297	6.941	31,1%	2,6%
İNGİLTERE	6.590	6.146	-6,7%	2,3%
UKRAYNA	8.149	4.826	-40,8%	1,8%
AVUSTURYA	3.147	3.505	11,3%	1,3%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	7.367	3.321	-54,9%	1,3%
MISIR	1.929	3.155	63,5%	1,2%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK GİYİM İHRACATI	373.362	265.533	-28,9%	100,0%

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan İtalya'ya yapılan ihracat, 2014 yılının Ocak-Aralık döneminde % 4,4 oranında düşüşle 61,5 milyon dolara gerilemiştir. İtalya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 25,3 olarak kaydedilmiştir.

Saraciye ihracatının diğer önemli pazarı olan Almanya'ya ihracat bu dönemde % 6,8 düşerek 29,7 milyon dolara gerilerken, bu dönemde Irak'a yapılan ihracatın % 38,4 artışla 11,4 milyon dolara yükselmesi, İspanya'ya ise % 21,4 oranında artışla 9,4 milyon dolar ihracat yapılması genel performansı yukarı çekmektedir.

**EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 42.01-42.02-4203.21/29/30/40-4204-4206)**

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
İTALYA	64.363	61.517	-4,4%	25,3%
ALMANYA	31.885	29.704	-6,8%	12,2%
İNGİLTERE	29.858	28.315	-5,2%	11,6%
İRAK	8.241	11.403	38,4%	4,7%
İSPANYA	7.714	9.367	21,4%	3,9%
DANİMARKA	6.988	7.818	11,9%	3,2%
FRANSA	7.976	7.384	-7,4%	3,0%
RUSYA FEDERASYONU	11.365	6.020	-47,0%	2,5%
A.B.D	7.190	5.066	-29,5%	2,1%
İSVİÇRE	4.492	4.445	-1,0%	1,8%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	239.683	243.122	1,4%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Aralık 2014

5- Ayakkabı Ürün Grubu

2014 yılı Ocak-Aralık döneminde en büyük pazar Rusya'ya ayakkabı ihracatı % 13,7 düşüşle 111,2 milyon dolara gerilemiştir. Rusya'nın Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı % 15,5 seviyesindedir.

Ayakkabı ihracatının yükselen pazarı olan Irak'a yapılan ihracat ise bu dönemde % 3 artarak 108,5 milyon dolara çıkarken, Irak'ın deri ürünleri ihracatındaki payı % 15,2 olarak gerçekleşmiştir.

Bu dönemin diğer yükselen pazarları ise % 47,7 artışla 39,9 milyon dolar ihracat seviyesine yükselen Almanya ile % 45,7 artışla 32,2 milyon dolar ihracat yapılan İngiltere'nin yanısıra % 62,4 artışla 17,8 milyon dolar ihracat yapılan Cezayir olmuştur.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 64.01 -64.06)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2013 YILLIK	2014 YILLIK	DEĞİŞİM	PAY
RUSYA FEDERASYONU	128.844	111.159	-13,7%	15,5%
IRAK	105.375	108.500	3,0%	15,2%
ALMANYA	27.015	39.902	47,7%	5,6%
SUUDİ ARABİSTAN	41.900	38.231	-8,8%	5,3%
İNGİLTERE	22.066	32.159	45,7%	4,5%
UKRAYNA	29.219	28.783	-1,5%	4,0%
CEZAYİR	10.965	17.805	62,4%	2,5%
İTALYA	15.469	16.631	7,5%	2,3%
LİBYA	13.428	14.411	7,3%	2,0%
BULGARİSTAN	13.691	13.705	0,1%	1,9%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	729.917	715.646	-2,0%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları/Ocak 2015

2014 YILI KASIM AYINDA DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜMÜZÜ ETKİLEYEN EKONOMİK GELİŞMELER

2014 yılı Kasım ayında Deri ve Deri Ürünleri sektörümüzün ihracatını etkileyen olayların başında, Türkiye'nin bölgesinde devam eden başta Rusya ekonomisindeki olumsuz gelişmeler ile merkezli jeo-politik çatışma olmak üzere siyasi krizlerin Türkiye ihracatına olumsuz etkilerinin devam etmesi yer almaktadır. Hazırgiyim ve konfeksiyon sektörümüzün başlıca pazarlarından Rusya'da rublenin istikrarsız seyrinin Aralık ayında da devam etmesinin sonucu olarak firmalarımızın bu pazara ihracatta yaşanan fiyat tutturma ve rekabet sorunları devam ederken, rubledeki hızlı değer kaybı sonrası artan enflasyonla birlikte halkın alım gücünün de azalmakta olduğu belirtilmektedir. İhracatı büyük ölçüde petrole dayanan ve bütçe gelirlerinin %50'sinin petrol ve doğalgaz gelirinden oluşan Rusya'da petrol fiyatlarındaki düşüş ülke ihracatını ve bütçe dengesini de sarsarken, yaptırımların ve petrol fiyatlarındaki düşüşün devam etmesi durumunda 2015 yılında ülkenin resesyona girmesinin kaçınılmaz olduğu kaydedilmektedir.

Düşen petrol fiyatları ve sıkılaştıran yaptırımlara paralel değeri hızla düşen rublede istikrar sağlamak ve ülke dışına sermaye kaçışını engellemek amacıyla Rusya Merkez Bankası Aralık ayının ortasında sürpriz bir kararla faiz oranını % 10,5'ten % 17'ye çıkarırken, bu kararın sonucunda ilk etapta ruble kısmen değer kazansa da, sonraki haftalarda değer kaybının devam ettiği kaydedilmektedir. \$ / ruble paritesi Aralık ayında 55 - 70 aralığında bir bantta dalgalanırken, yılı ise 1 \$ = 60 ruble seviyelerinde kapatmıştır.

Diğer yandan yılın ilk bölümlerinde olumlu sinyaller vermesine rağmen gelinen noktada düşük büyüme ve deflasyon riskiyle karşı karşıya olan Euro Bölgesi ekonomilerinde tüketim ve talepte de düşüşler başladığı ve bu durumun AB pazarına ihracatımızı olumsuz etkilemeye başladığı görülmektedir. Geçmiş yıllarda Güney ülkelerinde yoğunlaşan ekonomik sorunların artık sanayisi güçlü üyeleri de etkilemeye başlaması ve bu kapsamda AB'nin sanayi lokomotifini olan Almanya'da sanayi siparişleri ve sanayi üretiminin ardından ihracat verilerinde de düşüş yaşanması, Alman ekonomisi kadar AB ekonomisi için de negatif sinyaller vermektedir. 2014 yılı sona ererken, Euro Bölgesinde enflasyona ve ekonomik durğunluğa yönelik endişeler artarak sürmekte olup, para politikasında son dönemde atılan adımlara rağmen enflasyonun düşük kalarak deflasyon endişelerini devam ettirdiği görülmektedir. Düşen petrol fiyatlarının da AB'de deflasyon riskini artıracakı kaydedilmektedir. Öte yandan Yunanistan'da erken seçim kararı alınması bu ülkeyle ilgili kaygıları tekrar yükseltmiş görünürken, Yunanistan'ın Euro Bölgesinden çıkarılması senaryoları tekrar gündeme gelmektedir.

Öte yandan, ABD Merkez Bankası'nın (FED) Ekim ayı sonunda tahvil alımlarına son vermesinin ardından faiz artırımını yeni yılın belirsiz bir dönemine ertelemesi, faiz artışından olumsuz etkilenecek gelişmekte olan ülkeleri şimdilik rahatlatsa da, yılın ilk yarısı bitmeden ilk faiz artışının gelmesinin kuvvetle olası olduğu belirtilmektedir.

Diğer yandan, 2014 yılının ilk çeyreğinde % 4,8, ikinci çeyrekte ise % 2,2 oranında büyüyen Türkiye ekonomisi, 2014 yılının 3. çeyreğinde ise yıllık bazda %1,7 ile beklentilerin oldukça altında bir büyüme kaydetmiştir. Böylece, Türkiye ekonomisi 2012 yılının son çeyreğinden bu yana çeyreklik bazda en zayıf büyüme performansını göstermiştir. Öte yandan, Dünya Bankası Aralık ayının 3. haftasında yayımladığı Türkiye Ekonomik Bilgi Notunda, Türkiye ekonomisi için 2014 yılına ilişkin büyüme tahminini %3,5'ten %3,1'e indirirken, 2015 yılına ilişkin büyüme tahmini ise %3,5 seviyesinde teyit edilmektedir.

Döviz kurlarıyla ilgili olarak, Aralık ayına girildiğinde dolar/₺ değeri 2,22, euro/₺ değeri ise 2,77 seviyesindeyken, ay ortasında dolar/₺ değeri 2,32, euro/₺ değeri ise 2,89 seviyesine yükselmiş; yılı ise dolar/₺ 2,33, euro/₺ değeri 2,83'te kapatmıştır. Böylelikle 2013 yılını dolar/₺ değeri 2,13 iken, 2014 yılı sonunda 2,33'e yükselmiş, euro/₺ değeri 2013 yılı sonunda 2,93 iken, 2014 yılının sonunda 2,83'e gerilemiştir.

Bunun sonucunda 2013 yılı sonunda €/ \$ paritesi 1,37 seviyelerindeyken, 2014 yılı sonunda 1,20 seviyesine kadar gerilemiştir. Hazirgiyim ve konfeksiyon sektörümüz ihracatının büyük bölümünün AB'ne yapıldığını ve ihracat gelirlerinin euro ağırlıklı olduğunu, buna karşılık ithalat girdilerinin dolar ağırlıklı olduğu göz önüne alındığında, son dönemde doların euroya karşı değer kazanması ihracat sektörümüzün ve genelde Türkiye ekonomisinin aleyhine bir gelişme olarak görülmelidir. Yeni yılın ilk haftasında 1,19 seviyesinin altına da inen €/ \$ paritesinin kısa vadede 1,15'e kadar gerileyebileceği belirtilmektedir.

Orta Doğu kaynaklı arz endişelerinin kısmen hafiflemesinin yanı sıra küresel petrol üretimindeki artışla Euro Bölgesi ve küresel ekonomideki durgunluk ile Çin'deki yavaşlamaya paralel küresel petrol talebinin azalacağına yönelik beklentilerin etkisiyle ham petrol fiyatlarındaki düşüş Aralık ayında da devam etmiştir. Ağustos ayında 100 dolar seviyesinde olan Brent türü ham petrolün varil fiyatı, Aralık ayı sonunda 50 dolar seviyesine gerileyerek yaklaşık son 4 yıldan bu yana kaydedilen en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu durumun, net enerji ithalatçısı ülkeler arasında yer alan Türkiye ekonomisini olumlu yönde etkilemesi beklenirken, başta Rusya ve Körfez ülkeleri olmak üzere ekonomisi petrol gelirlerine dayanan ihracat pazarlarımız üzerinde de olumsuz etki yapması kaçınılmazdır.

Merkez Bankası Aralık ayı toplantısında politika faiz oranında değişikliğe gitmezken, toplantı sonrasında yaptığı açıklamada, sıkı para politikası duruşunun ve alınan makro-ihiyati önlemlerin etkisiyle kredi büyüme hızlarının makul düzeylerde seyrettiğini, iç talebin ise büyümeye daha fazla katkı sağlamaya başladığını ifade etmiştir. 2015 yılına ilişkin para ve kur politikasını da açıklayan Merkez Bankası, finansal istikrarı gözetken politika uygulamalarının yanı sıra fiyat istikrarı odaklı duruşun önümüzdeki dönemde korunacağını ifade etmiştir.

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ **TEKSTİL, DERİ ve HALI ŞUBESİ - ARGE**

		2013 ARALIK 1000 \$	2014 ARALIK 1000 \$	DEĞİŞİM %	2013 OCAK-ARALIK 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	2014 OCAK-ARALIK 1000 \$	TOPLAM DERİ'DE PAY %	DEĞİŞİM %
1	RUSYA FEDERASYONU	105.194	41.269	-60,8	543.743	28,0	407.602	22,4	-25,0
2	İTALYA	11.000	8.678	-21,1	131.721	6,8	151.383	8,3	14,9
3	ALMANYA	9.352	8.647	-7,5	115.100	5,9	126.975	7,0	10,3
4	İRAK	8.351	6.665	-20,2	114.067	5,9	120.168	6,6	5,3
5	BİRLEŞİK KRALLIK	6.929	4.808	-30,6	71.782	3,7	83.903	4,6	16,9
6	FRANSA	7.141	7.429	4,0	73.112	3,8	74.104	4,1	1,4
7	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.750	4.397	-23,5	81.209	4,2	63.071	3,5	-22,3
8	UKRAYNA	5.778	3.419	-40,8	70.266	3,6	59.550	3,3	-15,3
9	SUUDİ ARABİSTAN	2.978	2.573	-13,6	43.474	2,2	40.621	2,2	-6,6
10	HONG KONG	4.168	2.571	-38,3	57.490	3,0	39.202	2,2	-31,8
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		166.640	90.455	-45,7	1.301.965	67,0	1.166.579	64,0	-10,4
11	BİRLEŞİK DEVLETLER	3.059	2.537	-17,1	34.772	1,8	35.516	1,9	2,1
12	İSPANYA	2.065	2.035	-1,4	21.131	1,1	27.335	1,5	29,4
13	BULGARİSTAN	1.735	1.234	-28,9	22.538	1,2	22.091	1,2	-2,0
14	GÜNEY KORE CUMHURİYE	2.464	1.067	-56,7	17.402	0,9	19.779	1,1	13,7
15	CEZAYİR	1.447	1.371	-5,3	11.761	0,6	18.909	1,0	60,8
16	ROMANYA	517	689	33,4	18.302	0,9	18.797	1,0	2,7
17	HOLLANDA	1.541	1.950	26,5	18.993	1,0	18.731	1,0	-1,4
18	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2.959	1.627	-45,0	24.787	1,3	17.561	1,0	-29,2
19	AVUSTURYA	2.050	1.733	-15,5	18.293	0,9	16.919	0,9	-7,5
20	LIBYA	966	1.090	12,9	14.730	0,8	15.936	0,9	8,2
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		185.442	105.788	-43,0	1.504.671	77,5	1.378.153	75,6	-8,4
21	AZERBAJCAN-NAHÇIVAN	746	1.166	56,3	12.965	0,7	15.352	0,8	18,4
22	İSRAİL	804	929	15,6	11.760	0,6	15.309	0,8	30,2
23	YUNANİSTAN	443	914	106,2	10.081	0,5	14.600	0,8	44,8
24	DANİMARKA	1.389	791	-43,1	12.447	0,6	14.302	0,8	14,9
25	KIRGIZİSTAN	1.886	543	-71,2	19.981	1,0	13.618	0,7	-31,8
26	SURİYE	478	1.166	143,9	1.436	0,1	13.557	0,7	844,1
27	İSVİÇRE	843	1.082	28,3	15.121	0,8	13.405	0,7	-11,3
28	TÜRKMENİSTAN	942	1.011	7,3	11.333	0,6	13.386	0,7	18,1
29	TUNUS	380	551	45,0	6.335	0,3	13.129	0,7	107,2
30	MISIR	740	1.896	156,2	12.374	0,6	12.259	0,7	-0,9
31	İSVEÇ	1.473	730	-50,4	10.870	0,6	11.955	0,7	10,0
32	BELÇİKA	1.205	1.029	-14,5	12.175	0,6	11.829	0,6	-2,8
33	SİRBİSTAN	669	1.044	56,1	7.245	0,4	11.292	0,6	55,9
34	ÖZBEKİSTAN	1.537	412	-73,2	9.669	0,5	11.194	0,6	15,8
35	GÜRCİSTAN	1.108	778	-29,8	8.330	0,4	10.875	0,6	30,6
36	KKTC	399	631	58,2	11.268	0,6	10.653	0,6	-5,5
37	İRAN (İSLAM CUM.)	449	886	97,2	6.116	0,3	9.925	0,5	62,3
38	POLONYA	300	374	24,8	7.787	0,4	9.600	0,5	23,3
39	KAZAKİSTAN	1.102	347	-68,5	19.015	1,0	9.304	0,5	-51,1
40	PORTEKİZ	268	324	20,8	2.524	0,1	8.906	0,5	252,9
41	ÜRDÜN	243	355	45,9	4.169	0,2	8.380	0,5	101,0
42	ARNAVUTLUK	470	640	36,0	5.955	0,3	8.137	0,4	36,7
43	ESTONYA	634	145	-77,2	9.925	0,5	8.060	0,4	-18,8
44	VIETNAM	73	306	318,9	2.395	0,1	7.603	0,4	217,5
45	HİNDİSTAN	297	679	128,5	3.755	0,2	7.572	0,4	101,6
46	TACİKİSTAN	101	152	50,6	7.506	0,4	6.891	0,4	-8,2
47	TAYVAN	253	466	84,7	1.663	0,1	6.698	0,4	302,9
48	LİTVANYA	8.206	463	-94,4	74.904	3,9	6.612	0,4	-91,2
49	YEMEN	2	388	24.265,7	6.062	0,3	6.316	0,3	4,2
50	BOSNA-HERSEK	304	467	53,4	4.334	0,2	6.244	0,3	44,1
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		213.186	126.452	-40,7	1.834.170	94,4	1.695.120	93,0	-7,6
DiĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		7.723	21.456	177,8	108.140	5,6	128.027	7,0	18,4
AB (28) TOPLAMI		57.160	43.386	-24,1	649.491	33,4	648.007	35,5	-0,2
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI		220.909	147.908	-33,0	1.942.309	100,0	1.823.147	100,0	-6,1